

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

استهزاء و مسخره کردن
از دیدگاه آیات و روایات

زینب مستقیمان

سرشناسه: مستقیمان، زینب؛ ۱۳۴۵-

عنوان و نام: استهزاء و مسخره کردن از دیدگاه آیات و روایات/ زینب مستقیمان.

مشخصات نشر: قائم شهر، صاحبان اندیشه، ۱۳۹۴

مشخصات ظاهری: ۱۱۶ ص. : مصور

شابک: ۹۸۰۰۰ ریال ۰۰-۲۷-۵۶۸۰-۶۰۰-۹۷۸

وضع ت فهرست نویسی: فیفا (فهرست نویسی پیش از انتشار)

یادداشت: کتابنامه: ص، ۱۱۳-۱۱۵؛ همچنین به صورت زیر نویس.

موضوع: تمسخر - - جنبه های مذهبی - - اسلام

موضوع: تمسخر - - جنبه های قرآنی

رده بندی کتب: ۵۰۳۹۱ الف ۴۷/م ۲۵۱ BP

رده بندی دیویی: ۶۲۱/۹۱

شماره کتاب شناسی مد: ۳۶۴۷۹۰۶

استهزاء و مسخره کردن از دیدگاه آیات و روایات

گردآورنده: زینب مستقیمان

ناشر: صاحبان اندیشه

مدیر مسئول انتشارات: شاپور درویشی

طرح جلد: رقیه رضایی

چاپ: افست ساری

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نوبت و سال چاپ: اول - ۱۳۹۴

قیمت: ۹۸۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۶۸۰-۲۷-۰

«کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند»

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۱-۷۷۵-۸۰۹۹

چکیده

در زمینه‌ی علائم ظهور حضرت ولی عصر (ارواحنا فداه)، روایات متعددی وارد شده است که مضمون پاره‌ای از این روایات اشاره به رواج دلائل اخلاقی مختلف در بین مردم دارد.

می‌دانیم که یکی از مهمترین برنامه‌های پیامبران خدا در طول تاریخ این بوده است که دلائل اخلاقی را از بین ببرند.

اسلام به عنوان کامل‌ترین دین، به مسائلی که مربوط به اخلاق می‌باشد اهمیت زیادی داده است و بر آن تأکید نموده است.

دین مقدس اسلام برای این که نهاد جامعه، سالم و پاکیزه باشد دستورات فراوانی از طریق آیات و روایات برای انسانها آورده است. کتاب پیش رو، جهت آشنایی بیشتر خواننده با افراد جامعه با صفت رذیله استهزاء و تأثیرات عمیق آن بر زندگی دنیوی و اخروی صورت پذیرفته است.

ما در این نوشتار در فصل اول، به مباحث مقدماتی از جمله: تبیین موضوع، اهمیت و ضرورت موضوع پرداختیم.

سپس در فصل دوم، مفهوم استهزاء و سایر واژه‌های مترادف و هم معنا با آن بررسی و روشن گردید. در ضمن در این فصل، انواع و

روش‌های مختلف استهزاء نامبرده شد و میزان زشتی این صفت
رذیله از نگاه قرآن و احادیث بررسی و در نهایت، وظایف مؤمن در
قبال استهزاءکنندگان بر شمرده شد.

در فصل سوم این نوشتار، عوامل گوناگون و تأثیرگذار در فعل
استهزاء، به طور کامل و به ترتیب، تبیین و روشن گردید. در ضمن
در همین فصل، گفته شد که عواملی همچون پنداره تسریع، عدوات،
تکبر، تحقیر کردن دیگران و ... تا چه اندازه می‌توانند در ایجاد این
رفتار ناپسند تأثیر بمانند. البته در خاتمه فصل سوم، به ارائه
راه‌کارهای عملی برای از بین بردن این خلق ناپسند پرداختیم.
آنگاه در فصل چهارم و پنجم، پندهای دنیوی و اخروی این عمل
رذیله و زشت را بر شمردیم.

انشاءالله بتوانیم با پیدا کردن آگاهی کامل، درجات رسیدن به
درجات عالی، آسان شدن حساب و آمرزش گناهان و ورود به
بهشت را در جهان عقبی، برای خود و افراد جامعه‌مان فراهم آوریم.
«به امید آن روز»

فهرست

صفحه	عنوان
۱۱	مقدمه
فصل اول: کلیات تحقیق	
۱۵	۱. تبیین موضوع
۱۹	۲. اهمیت و ضرورت موضوع
فصل دوم: استهزاء	
۲۵	۱. مفهوم‌شناسی استهزاء
۲۸	۲. انواع و روش‌های استهزاء
۳۱	۳. زشتی رفتار استهزاء از نگاه آیات و روایات
۳۸	۴. وظایف مؤمن در قبال استهزاءکنندگان
فصل سوم: عوامل و انگیزه‌های استهزاء	
۵۱	۱. عامل شناختی
۵۲	۲. عامل روانی
۵۶	۳. عامل تربیتی
۵۸	۴. عامل فرهنگی
۶۱	۵. عوامل دیگر

- ۵-۱. پنداره‌ی تسریع در حصول نتیجه ۶۲
- ۵-۲. عداوت ۶۴
- ۵-۳. تکبر ۶۵
- ۵-۴. تحقیر کردن دیگران ۶۶
- ۵-۵. خباثت نفس ۶۷
- ۵-۶. تنابا به جهت تملق و خندانیدن اطرافیان ۶۸
- راه کارهای عملی ۶۹

فصل پنجم: آثار و پیامدهای دنیوی استهزاء

۱. پیامدهای فردی ۷۶
- ۱-۱. از بین رفتن آبرو و حریت انسان ۷۶
- ۱-۲. جدا شدن از کار خیر و از بین رفتن نیکی‌ها ۷۷
- ۱-۳. تکبر و گردنکشی ۷۸
- ۱-۴. غفلت و فراموشی ۷۹
- ۱-۵. پاره شدن پرده‌ی حیا ۸۲
۲. پیامدهای اجتماعی ۸۷
- ۲-۱. نادیده گرفتن حرمت دیگران ۸۷

- ۲-۲. ایجاد دشمنی ۸۸
- ۲-۳. ایجاد نفاق و دورویی ۸۹
- ۲-۴. اذیت و آزار دیگران ۹۰
- ۲-۸. همانندسازی ۹۱
- تنبیه استهزاکنندگان در دنیا ۹۲
- صلوات: آثار و پیامدهای اخروی استهزاء
۱. مرگ بد ۹۸
۲. فراموش شدن در قیامت ۱۰۱
۳. وعده‌ی عذاب خوارکننده در قیامت ۱۰۳
- جمع‌بندی و نتیجه‌گیری ۱۰۷
- منابع و مأخذ ۱۱۳

اگر اندکی در اندرون پیچیده‌ی انسان تأمل کنیم به این نتیجه خواهیم رسید که اعمال هر انسانی نشأت گرفته از خصوصیات روحی او می‌باشد، چرا که اگر روح انسان در پرتو تعلیمات الهی پرورش نابد ممکن است به آفتهایی مبتلا گردد که در رفتار و حرکات افراد خود را بروز داده و بر آن تأثیر گذارد:

نوعی از این آفتهای، یعنی استیلاء است که مبتلاء به افراد زیادی می‌باشد و یکی از این آفتهای زبان استیلاء یا تمسخر و به سخریه گرفتن دیگران است که با علل و عوامل و انگیزه‌های گوناگونی ممکن است انجام گیرد.

ما در نوشتار حاضر از نگاه آیات و روایات به بررسی این علل و انگیزه‌ها و آثار دنیوی و اخروی این صفت رذیله‌ی بردازیم.

شایان ذکر است که نوشته‌ی حاضر در پنج فصل تنظیم شده است که در فصل اول آن به کلیات تحقیق پرداخته شده و در فصل دوم به مفهوم‌شناسی استهزاء و انواع و روشهای استهزاء و سپس در فصل سوم به عوامل و انگیزه‌های استهزاء و در فصل چهارم و پنجم به آثار دنیوی و آثار اخروی این صفت اشاره شده و در نهایت با

عنایت به محتویات کتاب، به جمع‌بندی و نتیجه‌گیری پرداخته شده است.

امید است خداوند یاری‌کننده‌ی ما در تزکیه‌ی روح، از هر آنچه رذیله است باشد.

«آمین یا ربّ العالمین»

www.ketab.ir